

Sparekassen Faaborg Koncernen

Risikoreport

Oplysningsforpligtelser ifølge Basel II, Søjle 3

Med indførelsen af Basel II, søjle 3 har pengeinstitutterne fået nye oplysningsforpligtelser. Offentliggørelseskravene skal øge gennemsigtigheden i risikotagningen, hvorved markedsdisciplinen forventes at få høj prioritet. Søjle 3 oplysningerne skal blandt andet være med til at lette investorer og kreditvurderingsbureauers mulighed for at vurdere pengeinstitutternes risikoprofil.

Koncernen vurderer løbende behovet for og omfanget af offentliggørelsen af risikooplysninger. Vurderingen er, at behovene kan opfyldes ved en offentliggørelse i koncernens årsrapport og en samlet Risikorapport på Sparekassens hjemmeside. Risikooplysningerne vil blive opdateret minimum en gang årligt.

Denne risikorapport er ikke revideret, men der er sket en intern kontrol af oplysningerne.

Koncernen anvender fra 1. januar 2008 standardmetoden for kredit- og markedsrisici samt basisindikatormetoden for operationelle risici. Koncernen vurderer løbende behovet for, om der i risikostyringen skal anvendes mere avancerede modeller. Det er koncernens vurdering, at der ikke på nuværende tidspunkt er behov for at anvende sådanne modeller.

Målsætninger og risikopolitikker

Koncernen definerer risiko som begivenheder, som kan få en væsentlig negativ indflydelse på koncernens resultater og dermed muligheden for konsolidering.

Koncernen er villig til at påtage sig de risici, som er en naturlig del af at drive virksomhederne. Indtjeningen ved at påtage sig risici skal kunne dække omkostningerne, eventuelle tab på forretningerne, samt en passende fortjeneste til koncernen.

Organisation

Bestyrelsen fastsætter selskabernes risikopolitik og definerer rammerne for de risikoområder, som selskaberne beskæftiger sig med.

Direktionen fastsætter rammer for de enkelte afdelinger og medarbejderes beføjelser ved gennemførelsen af de daglige forretninger.

Der er etableret funktionsadskillelse i selskaberne mellem de afdelinger, der indgår forretninger med kunderne og dermed påfører selskaberne risici, og de afdelinger, som overvåger selskabernes risici. Kontrollen udføres af kreditafdelingen og regnskabsafdelingen.

Rapportering til bestyrelse og direktion sker fra de nævnte stabsafdelinger samt fra IT-afdelingen.

Anvendelsesområde

Koncernen aflægger regnskab i henhold til IFRS og følger lov om finansiel virksomhed ved udfærdigelse af solvensopgørelsen.

Følgende selskaber er konsoliderede efter begge regelsæt:

Sparekassen Faaborg A/S, Leasing Fyn Faaborg A/S, Faaborg Finans A/S, Finansieringsselskabet Faaborg Formueforvaltning A/S og Bolig Fyn A/S Koncernen.

Alle med adressen Markedspladsen 15, 5600 Faaborg.

Følgende selskab er pro rata konsolideret efter begge regelsæt: Leasing Fyn Bank A/S, Havnegade 19, 5600 Faaborg.

Koncernen har ikke registreret eller forudset konkrete eller juridiske hindringer for en hurtig overførsel af kapitalressourcer eller tilbagebetaling af fordringer mellem Sparekassen og dattervirksomhederne.

Kreditrisiko

Den mest betydende risiko i selskaberne er kreditrisikoen. Kreditrisiko er risikoen for tab som følge af debitors misligholdelse af betalingsforpligtelsen overfor selskaberne.

Kreditpolitik

Kreditgivningen er fastlagt i en kreditpolitik vedtaget af bestyrelsen. Kreditpolitikken tilsiger, at der skal være en god fordeling af udlån til privat- og erhvervskunder. I den enkelte kundegruppe skal der tillige være en god spredning på engagementsstørrelser og brancher. Målet for fordelingen mellem privat- og erhvervskunder er 45 % og 55 %, som planlægges realiseret i løbet af 3 år. Fordelingen pr. 31. december 2010 er henholdsvis 33 % og 67 %. Det er målet, på 3 års sigt, at ingen branche udgør mere end 20 % af den samlede kreditportefølje. Pr. 31. december 2010 er den eneste branche over 20 % Fast ejendom, som er på 23,9 %.

På erhvervskundeområdet er den primære målgruppe mindre og mellemstore virksomheder indenfor handel, produktion, landbrug, liberale erhverv m.v., med hjemsted på Fyn. Leasing Fyn Faaborg har hele Danmark som markedsområde med særlig indsigt i industri, entreprenører, landbrug, transport samt factoring. Målgruppen privatkunder betjenes over hele landet, men med særlig fokus på det fynske område.

Selskaberne vil kun undtagelsesvis have engagementer, der overstiger 10 % af basiskapitalen.

Kreditvurdering og bevilling

Kreditvurdering og bevilling sker som hovedregel decentralt i de enkelte afdelinger inden for tildelte bevillingsrammer. Hvad der måtte ligge ud over disse rammer, behandles centralt i kreditafdelingen på hovedkontoret. Kreditafdelingen afgør eller videreindstiller til afgørelse i direktion eller bestyrelse.

Kundeengagementer der udviser svaghedstegn, samt engagementer hvorpå der er nedskrevet/hensat på grund af objektiv indikation for værdiforringelse, bevilges udelukkende i kreditafdelingen.

Af hensyn til objektiviteten har Sparekassens kreditafdeling som hovedregel ikke kundekontakt.

Kreditgivningen er baseret på indsigt i kundens økonomiske forhold, kundens kreditværdighed samt kundens evne og vilje til at opfylde nuværende og fremtidige forpligtelser. Som grundlag for kreditvurderingen indsamler Sparekassen derfor en række oplysninger, der indgår i det samlede beslutningsgrundlag. Det drejer sig bl.a. om økonomi- og regnskabsoplysninger, budgetter, rådighedsbeløb, tilbudte sikkerheder, uddybende kommentarer fra kunderådgiver, tidligere kreditbevillinger m.v.

Ved kreditvurderingen af privatkunder er kundens rådighedsbeløb, formue samt evne og vilje til at overholde forpligtelserne nu og i fremtiden blandt de afgørende faktorer. Erhvervsengagementer vurderes med udgangspunkt i kundens forretnings- og ledelsesmæssige kapacitet samt en vurdering af modtagne regnskaber og budgetter.

Sparekassen anvender et elektronisk system til kreditansøgning og -bevilling. Samme system anvendes i forbindelse med rapportering og kreditopfølgning.

Kreditinstrukserne er tilrettelagt på en sådan måde, at transaktioner med kunder, kreditinstitutter m.v. til stadighed ligger inden for de af bestyrelsen vedtagne rammer.

Opgørelse af kundeengagementer

Et kundeengagement opgøres som summen af etablerede og eventuelt tilbudte lån, maksima på kreditter, eventuelle overtræk, garantier af enhver art og risikolines til brug for finansielle instrumenter. Engagementer med kunder, der er nærtstående parter, enten på grund af familierelationer, ejerskab, fælles ledelse m.v., opgøres samlet.

Udlån og tilgodehavender, herunder pantebreve, indregnes ved første indregning til dagsværdi med tillæg af transaktionsomkostninger og med fradrag af modtagne gebyrer og provisioner knyttet til etableringen. Efterfølgende måles til amortiseret kostpris.

Den amortiserede kostpris beregnes som den bogførte restgæld fratrukket nutidsværdien af de individuelle nedskrivninger og de beregnede gruppevise nedskrivninger.

Ved beregningen af de tilbagediskonterede værdier anvendes, for fastforrentede udlån, den oprindeligt fastsatte effektive rente og for variabelt forrentede udlån den aktuelt fastsatte effektive rente. Renteindtægter på nedskrevne fordringer indregnes på grundlag af de regnskabsmæssige nedskrevne værdier af udlån og tilgodehavender.

Risikoreduktion

Det er vigtigt for selskaberne at reducere risikoen i udlånsporteføljen. Dette sker gennem sikkerheder stillet af debitor eller 3. mand. De hyppigst forekommende sikkerheder er pant i fast ejendom, løsøre, aktier og obligationer, kautioner, forsikringer m.v.

Alle modtagne sikkerheder registreres elektronisk, og værdien af sikkerheden estimeres løbende. Ved opgørelsen af værdien er indregnet et fradrag til dækning af omkostninger ved realisation.

Koncernen anvender de nye regler til opgørelse af kreditrisikoreduktion jfr. Kapitaldækningsbekendtgørelsen. Der nedvægtes på eksponeringer sikret ved pant i finansielle sikkerheder samt ejendomme.

Koncernen har i 2010 opgjort kreditrisikoen i henhold til standardmetoden.

Kreditopfølgning

Alle kreditbevillinger gennemgås løbende af kreditafdelingen og af områdedirektørerne for henholdsvis kundeområde nord og syd. Væsentlige kreditbevillinger gennemgås tillige af direktionen.

Alle bevillinger på 1,5 mio. kr. og derover rapporteres månedligt til bestyrelsen. Denne rapportering omfatter tillige bl.a. større overtræk, overtræksstatistik, væsentlige rentenulstillede kundeengagementer, overtagne og solgte ejendomme.

Alle kundeengagementer følges tæt, bl.a. gennem de daglige opfølgningshændelser på afvigelser, f. eks. overtræk og restancer, den løbende gennemgang af alle kreditbevillinger m.v. samt afdelingernes kvartårlige gennemgang af engagementerne.

Kreditafdelingen besøger løbende privat- og erhvervs-kundeafdelingerne for at drøfte den kreditmæssige udvikling samt enkeltengagementer. Den løbende opfølgning giver gode muligheder for tidligt at tage initiativer i kundeengagementer, der begynder at vise svaghestegn.

Kreditkontoret gennemgår årligt alle væsentlige kundeengagementer, hvoraf de 65 største gennemgås for bestyrelsen hvert år i november/december måned. Ultimo 2010 fik bestyrelsen gennemgået alle engagementer over 10,6 mio. kr. Bestyrelsen får tillige forelagt engagementer, hvorpå der er nedskrevet mere end 500.000 kr.

Kreditsvage engagementer

Kundeengagementer, der vurderes at være risikofyldte, indplaceres i en af 3 risikogrupper:

1. Kunder med mindre risiko og svag eller negativ egenkapital. Under normale omstændigheder vurderes tabsrisikoen at være begrænset. Kunden har både vilje og evne til at klare sine forpligtelser, men engagementet følges tæt.
2. Kunder med risiko. Negativ egenkapital og uorden i økonomien. Det vurderes dog ikke at problemerne er uoverskuelige. Engagementet følges meget tæt.
3. Kunder med stor risiko. Har dårlig økonomi og manglende evne eller vilje til at overholde sine forpligtelser. Der foreligger objektiv indikation for værdiforringelse, og der kan være nedskrevet/hensat på engagementet. Problemengagementer, overgivet til behandling i kreditafdelingen, er indplaceret i denne gruppe.

Kreditgivning og overvågning på kunder indplaceret i en af ovennævnte risikogrupper er mere restriktiv. Kundeengagementer uden forretningsmæssigt perspektiv for Sparekassen, samt misligholdte engagementer, overføres til kreditafdelingen til behandling og/eller inkassation. Et engagement anses for misligholdt (default), når det ikke er sandsynligt, at kunden kan/vil indfri alle sine forpligtelser over for Sparekassen.

Kundeengagementer overført til kreditafdelingen rentenulstilles, når det vurderes, at der ikke vil være dækning for renterne.

For udlån med større nedskrivninger/hensættelser foretages delafskrivninger, hvis Sparekassen vurderer, at udlånet ikke kan afvikles inden for en overskuelig tidshorisont.

Retningslinjer for værdiregulering af udlån

Selskabernes nedskrivningspolitik har siden 2005 fulgt de internationale retningslinjer i IAS/IFRS samt Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. jfr. §§ 51-54.

På kundeengagementer hvor der vurderes at være indtruffet en objektiv indikation på, at et udlån eller tilgodehavende er værdiforringet, foretages en vurdering af behovet for en individuel nedskrivning. Nedskrivningen svarer til forskellen mellem udlånets regnskabsmæssige værdi og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger.

Yderligere foretages en vurdering af behovet for individuelle hensættelser på garantier og uudnyttede kredittilsagn i de samme engagementer.

Indtræffer der senere begivenheder, der tilsiger, at værdiforringelsen ikke var af varig karakter, tilbageføres nedskrivningen.

Individuelt nedskrevne engagementer indgår ikke i de gruppevise nedskrivninger.

For udlån og tilgodehavender, der ikke er individuelt nedskrevet, foretages en gruppevis vurdering af, om der for gruppen er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse.

Den gruppevise vurdering foretages på grupper af udlån og tilgodehavender, der har ensartede karakteristika med hensyn til kreditrisiko. Der opereres med 11 grupper fordelt på én gruppe af offentlige myndigheder, én gruppe af privatkunder og ni grupper af erhvervs-kunder opdelt i branchegrupper.

Den gruppevise vurdering foretages i en segmenteringsmodel, som er udviklet af foreningen Lokale Pengeinstitutter, der forestår den løbende vedligeholdelse og udvikling. Segmenteringsmodellen fastlægger sammenhængen i de enkelte grupper mellem konstaterede tab og et antal signifikante forklarende makroøkonomiske variable via en lineær regressionsanalyse. Blandt de forklarende makroøkonomiske variable indgår arbejdsløshed, boligpriser, rente, antal konkurser/tvangsauktioner m.fl.

Den makroøkonomiske segmenteringsmodel er i udgangspunktet beregnet på baggrund af tabsdata for hele pengeinstitutsektoren. Sparekassen har derfor vurderet, hvorvidt modelestimerne afspejler kreditrisikoen for Sparekassens egen udlånsportefølje. Denne vurdering har medført en tilpasning af modelestimerne til egne forhold, hvorefter det er de tilpassede estimater, som danner baggrund for beregningen af den gruppevise nedskrivning. For hver gruppe af udlån og tilgodehavender fremkommer et estimat, som udtrykker den procentuelle værdiforringelse, som knytter sig til en given gruppe af udlån og tilgodehavender på balancedagen. Ved at sammenligne med det enkelte udlåns oprindelige tabsrisiko og udlånets tabsrisiko primo den aktuelle regnskabsperiode fremkommer det enkelte udlåns bidrag til den gruppevise nedskrivning.

Nedskrivninger opgøres som forskellen mellem amortiseret kostpris og den tilbagediskonterede værdi af de forventede betalingsstrømme, herunder realisationsværdien af eventuelle sikkerheder. Individuelle nedskrivninger opgøres på baggrund af det mest sandsynlige udfald af betalingsstrømmene. En eventuel efterfølgende forøgelse af den tilbagediskonterede værdi af de forventede betalingsstrømme medfører hel eller delvis tilbageførsel af foretagne nedskrivninger. Til beregning af tilbagediskonteret værdi anvendes for fastforrentede udlån den oprindeligt fastsatte effektive rente og for variabelt forrentede udlån den aktuelt fastsatte effektive rente.

Udlån og tilgodehavender afskrives som tab, når tabet er endelig konstateret, f. eks. efter afslutning af et konkursbo, gældssaneringskendelse, tvangsakkord, inkasso eller når Sparekassen vurderer, at der ikke er nogen realistisk mulighed for at udlånet indgår inden for en overskuelig tidshorisont.

Eksponeringer efter nedskrivninger

Koncernens samlede krediteksponeringer efter nedskrivninger andrager 6,2 mia.kr. pr. 31. december 2010.

Eksponeringernes gennemsnitlige værdi i løbet af år 2010

Opgørelse af risikovægtede poster:	
<i>i 1.000 kr.</i>	
Vægtede poster med kredit-, modparts-, udvandrings og leveringsrisiko ud fra:	
Standardmetoden – summen af nedennævnte poster	6.668.981
Eksponeringer mod institutter	177.809
Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder m.v.	3.131.481
Eksponeringer mod detailkunder	2.518.322
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	232.736
Eksponeringer hvorpå der er restance eller overtræk	424.716
Eksponeringer mod institut- og erhvervseksponeringer m.v.	11.362
Eksponeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter	170.555

Geografisk fordeling af eksponeringerne

Mere end 95 % af koncernens samlede eksponeringer er hjemmehørende i Danmark. Derfor er en geografisk fordeling ikke foretaget.

Branchefordeling af eksponeringerne

Branchefordeling af kreditrisikoen fordelt på eksponeringskategorier pr. 31.12.2010

i 1.000 kr.

	Central-regeringer og centralbanker	Institutter	Regionale eller lokale myndigheder	Erhvervs-virksomheder m.v.	Detailkunder	Sikret ved pant i fast ejendom	Restance eller overtræk	Andre poster	I alt
Offentlige myndigheder			3.337						3.337
Landbrug, jagt skovbrug og fiskeri				67.189	159.156	22.778	5.582		254.705
Industri og råstofudvinding				42.499	102.073	3.009	131		147.712
Energiforsyning					318				318
Bygge- og anlæg				29.557	116.760	7.681	3.011		157.009
Handel				95.240	226.361	25.546	937		348.084
Transport, hoteller og restauranter				58.472	84.388	12.576	28.013		183.449
Information og kommunikation				2.688	8.623	1			11.312
Finansiering og forsikring	7.189	749.191		1.703.190	94.286		29.143	34.778	2.617.777
Fast ejendom				998.713	311.510	127.562	150.694		1.588.479
Øvrige erhverv				138.211	197.417	69.139	6.862	179.047	590.676
Private				81.527	2.354.584	170.768	45.478		2.652.357
I alt	7.189	749.191	3.337	3.217.286	3.655.476	439.060	269.851	213.825	8.555.215

Finansiering og forsikring er en væsentlig branche for koncernen, idet 30,6 % af den samlede krediteksponering kan henføres til disse brancher.

Fast ejendom er også et væsentligt forretningsområde for koncernen, idet 18,6 % af krediteksponeringen kan henføres til disse brancher.

Det er målet at nedbringe hver af disse andele til under 20 % i løbet af de næste 3 år.

Fordeling af eksponeringerne på restløbetid

Fordelingen af krediteksponeringer på restløbetider

i 1.000 kr.

	Anfordring	0 - 3 mdr.	3 mdr. - 1 år	1 - 5 år	over 5 år
- Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker	7.189				
- Eksponeringer mod regionale eller lokale myndigheder			3.337		
- Eksponeringer mod institutter	236.948	204.364	5.480	41.102	261.297
- Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder m.v.	2	113.725	189.964	1.976.001	937.594
- Eksponeringer mod detailkunder	1.312	446.847	415.485	1.356.511	1.435.321
- Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom		3.728	14.706	158.156	262.470
- Eksponeringer hvorpå der er restance eller overtræk		11.317	2.940	93.820	161.774
- Eksponeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter	213.825				
I alt	459.276	779.981	631.912	3.625.590	3.058.456

Værdiforringede udlån og garantidebitorer

Værdiforringede udlån og garantidebitorer, med underopdeling i misligholdte fordringer og fordringer der er værdiforringede, nedskrivninger/hensættelser samt udgifter vedrørende værdireguleringer og nedskrivninger, såvel individuelt som gruppevist behandlede, fordeler sig på følgende brancher:

Værdiforringede fordringer og nedskrivninger, branchefordelt			
	Udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget nedskrivninger/hensættelser	Nedskrivninger/hensættelser ultimo året	Udgiftsførte beløb vedr. værdireguleringer og nedskrivninger i året
<i>i 1.000 kr.</i>			
Individuelt vurderede udlån og garantidebitorer			
Offentlige myndigheder			
Landbrug, jagt skovbrug og fiskeri	68.745	26.082	16.078
Industri og råstofudvinding	17.569	6.352	1.694
Energiforsyning	352	327	327
Bygge- og anlæg	7.559	5.864	1.918
Handel	17.589	11.088	736
Transport, hoteller og restauranter	38.508	26.012	7.627
Information og kommunikation	454	442	432
Finansiering og forsikring	92.658	60.614	19.889
Fast ejendom	291.867	129.399	102.112
Øvrige erhverv	25.307	18.296	17.627
I alt erhverv	560.080	284.476	168.440
Private	108.279	66.184	21.449

Ovenstående er opgjort for moderselskab og ikke for koncern

Geografisk opdeling

Mere end 95% af koncernens misligholdte og værdiforringede fordringer er hjemmehørende i Danmark. Derfor er en geografisk fordeling ikke foretaget.

Bevægelser i 2010

I 2010 har koncernen haft følgende bevægelser i værdiregulering og nedskrivninger:

Nedskrivninger og hensættelser		Udlån	Garantidebitorer
<i>i 1.000 kr.</i>			
Individuelle nedskrivninger/hensættelser			
A.	Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser primo på udlån og garantidebitorer	301.656	30.642
	Nedskrivninger/hensættelser i årets løb	229.763	12.004
	Tilbageførsel af nedskrivninger/hensættelser foretaget i tidligere regnskabsår, hvor der ikke længere er objektiv indikation på værdiforringelse, eller værdiforringelsen er reduceret	- 49.307	- 1.888
	Andre bevægelser	-16.917	0
	Værdiregulering overtagne ejendomme	24.847	0
	Endelig tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat	- 90.213	- 24.999
B.	Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser ultimo på udlån og garantidebitorer	399.829	97.812
C.	Summen af udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget individuelle nedskrivninger/hensættelser (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)	700.962	97.812
Gruppevise nedskrivninger/ hensættelser			
A.	Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser primo på udlån og garantidebitorer	16.708	2.455
	Nedskrivninger/hensættelser i årets løb	12.762	58
	Tilbageførsel af nedskrivninger/hensættelser, hvor der ikke længere er objektiv indikation på værdiforringelse, eller værdiforringelsen er reduceret	- 2.324	- 854
B.	Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser ultimo på udlån og garantidebitorer	27.146	1.659
C.	Summen af udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget gruppevise nedskrivninger/hensættelser (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)	3.620.528	1.814.595
Nedskrivninger/hensættelser på tilgodehavender hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko			
C.	Summen af tilgodehavende hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko, hvorpå der er foretaget nedskrivninger/hensættelser		
Endelig tabt (afskrevet)			
A.	Endelig tabt (afskrevet) ikke tidligere individuelt nedskrevet/hensat	35.588	
B.	Indgået på tidligere afskrevne fordringer	- 2.835	

Kreditvurderingsbureauer

Koncernen anvender ikke eksterne kreditvurderingsbureauer til beregning af størrelsen af risikovægtede poster.

Oplysninger om opgørelse af kreditrisiko under IRB-metoden

Koncernen anvender ikke IRB-metoden.

Oplysninger om interne modeller (VaR-modeller)

Koncernen anvender ikke interne modeller (VaR-modeller) til opgørelse af risiko på positioner i handelsbeholdningen.

Oplysninger vedrørende securitiseringer

Koncernen anvender ikke securitiseringer.

Oplysninger vedrørende opgørelse af kreditrisiko i IRB-institutter

Koncernen anvender ikke den interne ratingbaserede metode til opgørelsen af kreditrisiko.

Oplysninger vedrørende kreditrisikoreducerende metoder

Koncernen anvender standardmetoden for kreditrisiko for regnskabsåret 2010.

Koncernen anvender hverken balanceført netting eller netting under strengen.

I 2010 har koncernen begrænset sig til at modtage finansiell sikkerhedsstillelse inden for følgende hovedkategorier:

- Kontanter eller kontantlignende instrumenter
- Børsnoterede værdipapirer
- Aktier m.v. der ikke indgår i et hovedindeks, men handles på et reguleret marked.

Koncernens politik for værdiansættelse af finansielle sikkerheder betyder, at værdiansættelsen sker ud fra en markedsværdibetragtning.

Forvaltning og værdiansættelse af de finansielle sikkerheder medfører, at koncernen har en forsvarlig kreditbeskyttelse af sine udlån. Procedurene er en integreret del af den almindelige risikoovervågning, der foretages i Sparekassens kreditafdeling.

Koncernen anvender den udbyggede metode som kreditrisikoreducerende teknik. Det betyder, at koncernen kan reducere kapitalbelastningen af et engagement, når der tages pant i visse finansielle sikkerheder. I kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 7, punkt 57-60, er det anført, hvilke finansielle sikkerheder pengeinstituttet kan anvende under den udbyggede kreditrisikoreducerende metode. I den forbindelse skal det bemærkes, at der i bekendtgørelsen stilles krav om, at de finansielle sikkerheder, der anvendes, skal være udstedt af en virksomhed eller et land med en særlig god rating.

Under hensyn til kapitaldækningsbekendtgørelsens afgrænsninger i bilag 7 kan den finansielle sikkerhedsstillelse, som koncernen kan modtage, opdeles i følgende hovedkategorier:

- Kontant eller kontantlignende instrumenter
- Gældsinstrumenter udstedt af centralregeringer og/eller centralbanker
- Gældsinstrumenter udstedt af regionale eller lokale myndigheder
- Gældsinstrumenter udstedt af ratede realkreditinstitutter og pengeinstitutter
- Gældsinstrumenter udstedt af ratede fondsmæglerselskaber og investeringsforvaltningsselskaber

Koncernen anvender i overensstemmelse med reglerne i kapitaldækningsbekendtgørelsen finansielle sikkerheder til afdækning af sin kreditrisiko. Skemaet nedenfor viser for hver enkel eksponeringskategori sikkerhedernes dækning, altså den fuldt justerede størrelse af sikkerhederne inden for hver enkel eksponeringskategori:

Størrelse af sikkerheder	
<i>i 1.000 kr.</i>	
- Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder m.v.	28.219
- Eksponeringer mod detailkunder	31.268
- Eksponeringer hvorpå der er restance eller overtræk	510

Markedsrisiko

Markedsrisiko defineres som risikoen for tab som følge af, at markedsværdien af koncernens aktiver eller passiver ændrer sig som følge af ændringer i markedsforholdene.

Koncernens samlede markedsrisici opgøres som summen af rente-, valuta- og aktierisici. Markedsrisici opstår primært i forbindelse med koncernens egenbeholdninger, idet handelsaktivitet afdækkes løbende i markedet.

Opgørelse af solvensrisici på markedsrisikoområdet		Vægtet beløb
<i>i 1.000 kr.</i>		
Poster med positionsrisiko	Gældsinstrumenter	661.829
	Aktier mv (inkl. kollektive investeringsordninger)	89.052
	Valutaposition	90.519

Bestyrelsen har fastsat rammer for koncernens markedsrisici på de nævnte områder. Direktionen har herefter uddelegeret præcise limits og retningslinjer til områdedirektørerne, der herefter kan delegere rammer ud til afdelinger og medarbejdere.

Bestyrelsen får månedligt oplyst udnyttelsen af de udstukne rammer og en redegørelse for eventuelle overskridelser.

Direktionen får dagligt en rapport med alle væsentlige positioner og en opgørelse af periodens værdireguleringer.

De enkelte risikoområder overvåges løbende af kontrolfunktionen i regnskabsafdelingen, som rapporterer kontrollens resultater til direktionen.

Renterisiko

Renterisikoen måles som et beregnet tab ved en rentestigning på 1 procentpoint i alle rentesatser. De enkelte koncernselskaber har mål for renterisikostyringen opdelt på produkter.

Selskabernes renterisiko fremkommer i forbindelse med fastforrentede udlån, obligationer, indlån, efterstillede kapitalindskud og udstedte obligationer. Finansielle derivater anvendes i begrænset omfang til afdækning af renterisici. Renterisikoen udgør den største del af selskabernes markedsrisiko og rapporteres hver måned til bestyrelse og direktion. I perioder med renteuuro sker rapporteringen efter behov.

Renterisikoen opgjort efter finanstilsynets regler udgør pr. 31. december 2010 3,3 % (2009: 3,3 %) af kernekapitalen efter fradrag.

Renterisiko i positioner uden for handelsbeholdningen			
<i>i 1.000 kr.</i>	Lange positioner	Korte positioner	Renterisiko
Balanceførte poster	1.031.440	2.708.224	-1.612
Positioner med begrænset eller afdækket renterisiko	4.317.869	3.310.839	0
I alt uden for handelsbeholdningen	5.349.309	6.019.063	-1.612

Aktierisiko

Koncernen har en mindre aktiebeholdning med børsnoterede aktier samt en omsætningsbeholdning med en maksimal kursværdi på 10 mio. kr. Risikoen på aktiebeholdningen vurderes at være meget lille, da der er en stor spredning på selskaber og brancher. Koncernens aktiebeholdning må ikke overstige 20 % af basiskapitalen.

Eksponering i aktier mv. der ikke indgår i handelsbeholdningen

Koncernen har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning indenfor realkredit, betalingsformidling, IT, investeringsforeninger m.v. Koncernen påtænker ikke at sælge disse aktier, og derfor betragtes aktierne som værende uden for handelsbeholdningen.

I flere af sektorselskaberne omfordeles aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandele hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. Omfordelingen sker typisk med udgangspunkt i sektorselskabets indre værdi. Koncernen regulerer den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt - afhængigt af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab.

Koncernen har anvendt dagsværdioptionen på sektoraktierne, idet aktierne indgår i en portefølje af finansielle aktiver, der styres, og hvis afkast måles til dagsværdi i overensstemmelse med en dokumenteret risikostyring- eller investeringsstrategi, ligesom porteføljen indgår til dagsværdi i den interne ledelsesrapportering på basis af en totalafkastbetragtning. Internt måler og styrer koncernen porteføljen "finansielle aktiver" ud fra en totalafkastbetragtning.

I overensstemmelse med dagsværdioptionen indregnes og måles sektoraktierne til dagsværdi med kursregulering over resultatopgørelsen.

Som en del af koncernens strategi for risikospredning ejer koncernen noterede aktier i flere selskaber, som investerer i ejendomme og værdipapirer. Aktierne værdisættes til indre værdi ifølge senest kendte regnskab.

Den bogførte værdi af noterede aktier er 188,3 mio. kr. heraf 178,0 kr. i sektorselskaber. Koncernens aktiebeholdning er på 248,9 mio. kr. (2009:211,7 mio. kr.). Heraf udgør noterede aktier 188,3 mio. kr. (2009:167,0 mio. kr.), som er fordelt med 178,0 mio. kr. (2009:155,2 mio. kr.) i sektorselskaber og 10,3 mio. kr. (2009:11,8 mio. kr.) i andre selskaber. Risikoen på beholdningen af noterede aktier vurderes at være forholdsvis lille.

Valutarisiko

Selskaberne har både fastforrentede fordringer og gæld i valuta. Valutarisikoen er begrænset, idet nettopositionen ikke må overstige 300 mio. kr. heraf minimum 200 mio. kr. i euro. Koncernens valutarisiko opgjort som Finanstilsynets valutaindikator 1 var pr. 31. december 2010 90,5 mio. kr. (2009:199,3 mio. kr.) svarende til 8,1 % (2009:16,0 %) af egenkapitalen.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen defineres som risikoen for tab som følge af, at det ikke er muligt at fremskaffe den nødvendige finansiering til at dække behovet.

Målet med likviditetsstyringen er, at der er sikret et tilstrækkeligt og stabilt likviditetsberedskab.

Likviditetsafdelingen forestår koncernens likviditetsstyring. Koncernens likviditetsberedskab opgøres efter kravene i lov om finansiel virksomhed. Koncernen ønsker at have en likviditetsoverdækning på minimum 100 %.

Likviditetsbehovet planlægges både på kort og lang sigt således, at der er sikret et tilstrækkeligt og stabilt likviditetsberedskab. Likviditeten søges primært fremskaffet hos Sparekassens kunder gennem attraktive indlånsprodukter. Resterende likviditetsbehov dækkes gennem lån og ved udstedelse af obligationer både i Danmark og i udlandet. Pengemarkedet anvendes til udligning af daglige udsving i likviditeten.

Likviditetsoverdækningen opgjort pr. 31. december 2010 er på 269,9 % i forhold til kravet i loven på 10 %. Pr. 31. december 2009 var den tilsvarende likviditetsoverdækning 168,2 %.

Operationel risiko

Operationelle risici defineres som risici for tab som følge af fejl i interne processer, menneskelige fejl, systemfejl eller tab som følge af eksterne begivenheder, inklusive retlige risici.

Det er koncernens politik at afdække risici så vidt muligt, men dog således, at der regnes med en selvrisiko af en vis størrelse, som vurderes at svare til koncernens ønsker om selv at bære eventuelle tab.

Rapportering sker løbende til direktionen og årligt til bestyrelsen.

Der sker en løbende overvågning af de operationelle risici, og på væsentlige områder foretages årligt en systematisk gennemgang af de risici, som selskabernes forretninger kan blive udsat for. Konstaterede tab undersøges nøje, og erfaringer anvendes til at reducere risikoen for nye tab.

Der er etableret adskillelse mellem udførende funktioner og kontrollerende funktioner. Kontrol af overholdelse af forretningsgange og afstemninger sker således uafhængigt af de udførende afdelinger.

Sparekassen har en intern revisionsafdeling, som referer til bestyrelsen i Sparekassen. Intern revision opstiller i samarbejde med ekstern revision en revisionsplan, som sikrer, at der er et løbende tilsyn med, at forretningsgange og lovgivningen overholdes.

På IT-området er Sparekassen tilsluttet Skandinavisk Datacenter, som har dublering af systemer og drift på alle kritiske områder. Netværk kan omkobles på alle hovedforbindelser. Der foreligger planer, som kan anvendes i en evt. katastrofesituation.

Koncernens telefoni er omlagt til IP med drift på linjer, som kan omkobles på alle hovedforbindelser.

Behovet for afdækning af risici gennem anvendelse af forsikringer overvåges ved anvendelse af forsikringsmægler.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risikoen for tab eller faldende indtjening, der kan opstå som følge af ændringer i betingelserne for at drive forretning, f. eks. øget konkurrence, lovændringer eller dårligt omdømme.

Det er koncernens politik at have megen opmærksomhed på disse områder, men der anvendes ingen konkrete værktøjer til måling af risici. Ved beregningen af koncernens kapitalbehov indgår en vurdering af forretningsmæssige risici.

Basiskapitalen

I nedenstående skema er der redegjort for, hvordan koncernens basiskapital er sammensat af kernekapital og supplerende kapital samt alle tillæg og fradrag i disse.

Opgørelse af basiskapital pr. 31.12.2010		1.000 kr.
1.	Kernekapital	973.900
	Aktiekapital/garantikapital/andelskapital	112.000
	Overført overskud eller underskud	861.900
2.	Primære fradrag i kernekapital	- 39.674
	Immaterielle aktiver	- 907
	Udsudte aktiverede skatteaktiver	- 20.662
	Akk. værdiregulering af sikringsinstrumenter ved sikring af betalingsstrømme	- 18.105
3.	Kernekapital efter primære fradrag	934.226
4.	Hybrid kernekapital	198.919
5.	Kernekapital inklusiv hybrid kernekapital efter primære fradrag	1.133.145
6.	Andre fradrag	- 9.969
	Halvdelen af summe af kapitalandele m.v. > 10 %	- 9.969
7.	Kernekapital, inkl. hybrid kernekapital, efter fradrag	1.123.176
8.	Supplerende kapital	428.058
	Ansvarlig lånekapital	229.139
	Hybrid kernekapital	198.919
9.	Medregnet supplerende kapital	220.567
10.	Basiskapital før fradrag	1.343.743
11.	Frdrag i basiskapital	- 9.969
	Halvdelen af summe af kapitalandele m.v. > 10 %	- 9.969
12.	Basiskapital efter fradrag	1.333.774

Solvenskrav

Koncernens mål for kapitalstyringen er, at overholde de krav til kapital, der er fastsat i lov om finansiel virksomhed og at sikre koncernens evne til at fortsætte som en selvstændig virksomhed.

Kapitalplanlægningen er tilpasset den aktuelle økonomiske situation og ny lovgivning, som har indført forbud mod aktietilbagekøbsprogrammer og udbytte. Lovgivningen har også pålagt pengeinstitutterne en række krav vedrørende vækst i udlån mv.

Fokus i koncernens kapitalstyring er derfor rettet mod maksimal konsolidering og optimering af de risikovægtede aktiver under hensyntagen til forretningsstrategien og de konjunkturmæssige forhold.

Koncernen vurderer at have opfyldt alle lovgivningsmæssige kapitalkrav.

Solvensprocenten i koncernen er 17,0 % opgjort efter reglerne i lov om finansiel virksomhed.

Solvensprocenten skal iht. loven udgøre 8 pct. Det interne mål for solvensprocenten er fastsat til 16 %.

Kapitalstyringen sker ud fra de opgørelsesmetoder og nøgletal, som er udviklet af Basel-komiteen, og som er indarbejdet i lov om finansiel Virksomhed.

Bestyrelsen har godkendt en plan for fremskaffelse af yderligere kapital, såfremt der opstår behov herfor.

Rapportering sker kvartalsvis til bestyrelse og direktion.

Koncernens risikovægtede aktiver og kapitalkrav for hver enkel eksponeringskategori

Risikovægtede eksponeringer pr. 31.12.2010	Risikovægtede eksponeringer	Kapitalkravet (8 % af eksponering)
<i>i 1.000 kr.</i>		
Eksponeringer mod institutter	232.182	18.575
Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder m.v.	3.013.684	241.095
Eksponeringer mod detailkunder	2.303.086	184.247
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	134.927	10.794
Eksponeringer, hvorpå der er restance eller overtræk	369.435	29.555
Eksponeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter	179.047	14.324

Koncernens solvenskrav til markedsrisici

Risikovægtede poster med markedsrisiko pr. 31.12.2010	Risikovægtede eksponeringer	Kapitalkravet (8 % af eksponering)
<i>i 1.000 kr.</i>		
Vægtede poster med markedsrisiko	841.401	67.312
- Gældsinstrumenter	661.830	52.946
- Aktier	89.052	7.124
- Valutakursrisiko	90.519	7.242

Solvenskrav til operationel risiko

Koncernen anvender basisindikatormetoden til opgørelse af solvenskravet til den operationelle risiko. Kapitalkravet til den operationelle risiko pr. 31. december 2010 er beregnet til 807 t.kr.

Intern proces for opgørelse af solvensbehovet

Sparekassens bestyrelse har hvert kvartal drøftelser omkring fastsættelsen af den tilstrækkelige basiskapital og solvensbehovet. Drøftelserne tager udgangspunkt i en indstilling fra direktionen, som indeholder forslag til valg af stressvariable, reservationer vedrørende risikoområder, størrelsen af vækstforventningerne i det kommende år og det deraf følgende kapitalkrav og solvensbehov. På baggrund af indstillingen træffer bestyrelsen beslutning om størrelsen af den tilstrækkelige basiskapital og deraf følgende solvensbehov.

En gang om året drøfter bestyrelsen de metoder, som anvendes ved opgørelsen af den tilstrækkelige basiskapital, herunder hvilke risikoområder og stressniveauer der skal tages i betragtning ved beregningen af den tilstrækkelige basiskapital.

Ved udarbejdelsen af indstillingen til bestyrelsen har ledelsen valgt at tage udgangspunkt i en model udarbejdet af foreningen Lokale Pengeinstitutter samt i Finanstilsynets "Vejledning om tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov for kreditinstitutter". Med disse udgangspunkter finder ledelsen, at der kan beregnes den tilstrækkelige basiskapital, som dækker de risici, som kan påvirke Sparekassen og koncernen.

I den ovenfor nævnte model til opgørelse af den tilstrækkelige basiskapital, afsættes der kapital inden for 4 risikoområder, som er kreditrisiko, markedsrisiko, operationelle risici og øvrige forhold. Modellen er opdelt i 2 dele, hvor der i den første stresses på de enkelte budgetposter via en række variable.

Stresstesten

Kapital til dækning af kreditrisici	Nedskrivninger på udlån m.v.: 4,27 % af de samlede udlån og garantier
Kapital til dækning af markedsrisici	Rentestigning: 1,35 % på handelsbeholdningen og 2 % udenfor handelsbeholdningen Aktiekursfald: 30 %, dog kun 15 % på sektorselskaber Valutarisiko: for Euro 2,25 % af valutaindikator 1 og for andre valutaer 12 % af valutaindikator 1 Risiko på afledte finansielle instrumenter: 8 % af en positiv markedsværdi
Kapital til dækning af øvrige forhold	Fald i netto renteindtægter: 12 % Fald i netto gebyrindtægter: 17 %

Ovennævnte variable er fastsat ud fra bestyrelsens bedømmelse af den nuværende situation og forventninger til den fremtidige udvikling, som anses for usandsynlige, men ikke utænelige. Stresstesten er således en måde at omregne regnskabstallene på, når de udsættes for en række negative begivenheder.

Ved fastsættelsen af de variable, der indgår i modellen, er der taget udgangspunkt i en tænkt lavkonjunktur, som påvirker alle regnskabsposter negativt på samme tid. Ledelsen anser dette for usandsynligt, men ikke utæneligt.

Resultatet af de gennemførte stresstest indgår i beregningen af den tilstrækkelige basiskapital ved, at der som minimum skal holdes en kapital, der kan dække et underskud, der kan opstå, såfremt den tænkte lavkonjunktur opstår.

Udover de risici, der indgår i stresstesten, er der en række risikoområder, som ledelsen har fundet relevante at medtage ved opgørelsen af den tilstrækkelige basiskapital.

Risikoområder vurderet ved fastsættelsen af den tilstrækkelige basiskapital

Yderligere kapital til dækning af kreditrisici	Kunder med finansielle problemer Store engagementer Erhvervsmæssig koncentration Geografisk koncentration Koncentration af sikkerheder
Yderligere kapital til dækning af markedsrisici	
Kapital til dækning af operationelle risici	
Kapital til dækning af øvrige forhold	Strategiske risici Omdømmerisici Risici i relation til størrelse Ejendomsrisici Koncernrisici Behov for kapitalfremskaffelse Likviditetsrisici Afviklingsrisici Andre risici

De nævnte risikofaktorer kapitalbehov er enten beregnet direkte eller er fastsat ved, at ledelsen skønsmæssigt har vurderet kapitalbehovet på risikoområdet.

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter ledelsens vurdering dækkende for de risikoområder, som lovgivningen kræver, at ledelsen skal tage højde for ved beregningen af den nødvendige basiskapital, samt de risici ledelsen har vurderet, som værende aktuelle eller kunne opstå i fremtiden.

Tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov opdelt på risikoområder

Risikoområde	Tilstrækkelig basiskapital 1.000 kr.	Solvensbehov %
Kreditrisici	998.005	12,7
Markedsrisici	126.757	1,6
Operationelle risici	62.043	0,8
Øvrige forhold	-85.002	- 1,1
I alt	1.101.803	14,0

Koncernens solvensoverdækning

Basiskapital efter fradrag	1.333.774 t.kr.
Tilstrækkelig basiskapital	1.101.803 t.kr.
Solvensprocent	17,0 %
Solvensbehov	14,0 %
Solvensoverdækning	3,0 %

Bemærkninger til ovenstående tabeller

Kreditrisici

Udover reservationen til nedskrivninger på udlån mv. vurderer ledelsen om der er yderligere behov for reservation af kapital på grund af de risici, som koncernen har påtaget sig og forventer at påtage sig i den nærmeste fremtid (1 år). Der vurderes på følgende områder:

Kunder med finansielle problemer

Alle engagementer bliver vurderet og de kunder, der udviser tegn på svaghed er registreret som OBS 1, OBS 2 eller OBS 3. Hertil kommer en gruppe af kunder, som er ophørt med at betale på lånene. Disse kunder indgår i en gruppe kaldet nødlidende.

OBS1 kunder har uorden i økonomien og/eller et stort engagement i forhold til økonomisk formåen, men der burde ikke blive uoverskuelige problemer i engagementet.

OBS 2 er behæftet med en væsentlig risiko for en nedskrivning, men der er ikke objektive indikationer på værdiforringelse.

OBS 3 kunder er kunder, hvor der er konstateret objektive indikationer på værdiforringelse, og derfor nedskrives individuelt.

OBS 1 kunder: der reserveres ikke kapital til disse engagementer.

OBS 2 kunder: engagementer af en væsentlig størrelse, hvilket vil sige kunder med et engagement > 1 % af basiskapitalen behandles individuelt og vurderes med henblik på at vurdere behovet for en større reservation end øvrige OBS 2 kunder.

På restgruppen vurderes sandsynligheden for misligholdelse og derefter opdeles kunderne i 2 grupper afhængig af om sandsynligheden for misligholdelse er over eller under 50 %.

Kapitalbehovet til engagementer \geq 50 % findes derefter ved at multiplicere summen af engagementer med sandsynligheden for, at kunden misligholder samt med den forventede tabsprocent. Sandsynligheden for misligholdelse sættes til 50 % og tabsprocenten sættes til 45 %.

OBS 3 kunder: kapitalbehovet opgøres til summen af engagementer reduceret med stillede sikkerheder. Ved opgørelse af værdien af sikkerhederne foretages et haircut på mellem 15 og 25 % for en tilnærmet markedsværdi.

Det opgjorte kapitalbehov til OBS 2 og OBS 3 engagementer reduceres med allerede foretagne individuelle og gruppevise nedskrivninger.

Store engagementer

Andelen af store engagementer sammenlignes med niveauet i sektoren og der beregnes et tillæg, såfremt andelen er større end sektorens. Herudover vurderes behovet for at medtage evt. engagementer, som ligger tæt på 25 % grænsen for store engagementer.

Beregningen sker i følgende model:

Summen af store engagementer i pct.	Tillæg til solvensbehovet
0-90	0
90-715	0,008 * (% - 90)
>715	5

Erhvervsmæssig koncentration

Den erhvervsmæssige koncentration måles ved at sammenholde koncernens branchefordeling med sektorens. Beregningen foretages ved at multiplicere de højeste tabs- og nedskrivningsprocenter i sektoren med branchefordelingen i gruppe 3. Ved at summere disse produkter fremkommer et mål for den gennemsnitlige kreditrisikokoncentration hos gruppe 3 pengeinstitutterne. Samme beregning foretages på egen branchestatistik. Forskellen mellem de to beregnede mål anvendes til at beregne om der skal fratrækkes/tillægges et beløb til den tilstrækkelige basiskapital.

Geografisk koncentration

Der foretages årligt en vurdering af markedsområderne for at fastlægge den geografiske spredning af engagementerne. Såfremt der konstateres markedsandele på over 50 % skal der foretages en vurdering af betydningen for indlån og udlån. For tiden er der ikke markedsandele af betydning over 50 %.

Koncentration af sikkerheder

Der foretages en opgørelse af alle væsentlige sikkerhedskategorier. Såfremt en kategori overstiger 20 % af de samlede sikkerheder skal behovet for ekstra kapitaldækning vurderes.

Sikkerhedsværdien af pant i fast ejendom overskrider denne grænse. Den opgjorte sikkerhedsværdi beregnes med et haircut mellem 15 og 25 %. Kapitalbelastningen sættes til 5 %, hvilket svarer til et fald i vurderingerne på 5,25 – 5,50 %.

Fonden for Sparekassen Faaborgs selskaber selskaber

Ifølge en afgørelse fra Finanstilsynet skal Fondens selskaber betragtes som en koncern. Behovet for kapital opgøres efter en model, som er opstillet af Finanstilsynet.

Finansieringsselskabet Faaborg Formueforvaltning

Kapitalbehovet er beregnet efter de samme principper, som er anvendt på Sparekassens ejendomsengagementer.

Markedsrisici

Markedsrisiciene gennemgås særskilt for at vurdere, om der er behov for yderligere reservation af kapital. Særligt vurderes aktieporteføljen for koncentrationer på selskaber eller brancher og valutapositioner for koncentration på enkeltvalutaer eller særligt risikofyldt valutaer. Værdiansættelsen af strukturerede produkter vurderes. Der reserveres kapital til dækning af en eventuel merværdi af erhvervsobligationer opgjort til amortiseret kostpris end værdien opgjort til dagspris.

Operationelle risici

Koncernens ledelse har vurderet om basisindikatormetoden giver en kapitalbelastning som er lig med eller større end en beregning af nedennævnte risikoområder:

1. Manglende funktionsadskillelse – ingen tabsrisiko
2. Risiko for it-nedbrud – nedbrud af få dages varighed vurderes ikke at give tab (er aldrig sket)
3. Komplexiteten af forretninger og systemer – der sælges ikke komplicerede produkter
4. Medarbejdernes kompetence og erfaring – der er ikke konstateret dyre fejl i mange år
5. Performancebaserede lønsystemer – findes ikke
6. Utilstrækkelige forretningsgange – forretningsgange findes på alle områder
7. Manuelle rutiner – vurderes ikke at medføre væsentlige sikkerhedsrisici.

Vurderingen er at basisindikatormetoden giver en god sikkerhedsmargen ved fastsættelse af kapitalbelastningen for operationelle risici.

Øvrige risici

Strategiske risici

Der foretages løbende en vurdering af risikoen for at blive udsat for en ændret konkurrencesituation, forkerte beslutninger eller manglende gennemførelse af vedtagne beslutninger.

Omdømmerisici

Sparekassens omdømme vurderes aperiodisk gennem markedsanalyser.

Seneste større undersøgelse i Sparekassen er foretaget i 2008, hvor et analysefirma har foretaget omdømme målinger ved erhvervs- og privatkunder, samt tilsvarende grupper af ikke-kunder. Der er målt på parametrene kundeperspektiv, økonomi og ledelse perspektiv, medarbejderperspektiv og samfundsperspektiv. Undersøgelsen viser, at Sparekassen har et omdømme der er bedre end benchmark for sektoren.

Sparekassen foretager desuden løbende undersøgelse af nye og udgåede kunders bevæggrunde til at vælge respektive fravælge Sparekassen.

Virksomhedens størrelse

Der udarbejdes forretningsgange med indbyggede kontroller på alle forretningsområder, således at der tilsikres et minimum af fejl med deraf følgende risiko for tab.

Ejendomsrisici

Koncernen ejer ikke fast ejendom ud over ejendomme overtaget på tvangsauktion eller købt i forbindelse med afvikling af kundeengagementer. Ejendommene sælges hurtigst muligt.

Koncernrisici

Risici opstået i datterselskaber bliver vurderet under øvrige punkter i denne beskrivelse.

Kapitalfremskaffelse

Der foretages løbende en vurdering af markedet for ansvarlig kapital. For tiden har koncernen ikke behov for ny kapital, idet der er en god overdækning og udløb af ansvarlig kapital er ikke nært forestående.

Likviditetsrisici

Koncernen forventer ikke likviditetsproblemer, idet optagelsen af statsgaranterede obligationslån på 1 mia. kr. sikrer et pænt likviditetsoverskud i perioden frem til lånenes udløb i 2013. Målsætningen om balance mellem indlån og udlån inden udgangen af 2013 vil sikre, at obligationslånene kan indfries ved forfald. Der afsættes 2 % af 600 mio. kr. til dækning af en eventuel merrente på nye indlån.

Afviklingsrisici

Koncernen har ikke væsentlige afviklingsrisici, idet al clearing afvikles via de officielle clearingkanaler.

Andre risici

Der er ikke konstateret forhold, som ikke er medtaget under øvrige punkter.

Modpartsrisiko – afledte finansielle instrumenter

Koncernen anvender markedsværdimetoden for modpartsrisiko til at opgøre eksponeringens størrelse for afledte finansielle instrumenter, der er omfattet af definitionen i kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 17, samt for kreditderivater inden for handelsbeholdningen.

Fastsættelsen af eksponeringens værdi ved markedsværdimetoden for modpartsrisiko følger af nedenstående beskrivelse:

1. Kontrakter opgøres til markedsværdi for at opnå den aktuelle genanskaffelsesomkostning for alle kontrakter med en positiv værdi.
2. For at nå frem til et tal for den fremtidige krediteksponering multipliceres kontrakternes nominelle hovedstole eller de underliggende værdier med procentsatser fastsat af Finanstilsynet. Swaps baseret på to variable renter i samme valuta er undtaget herfor, idet kun den aktuelle genanskaffelsesomkostning beregnes.
3. Summen af de aktuelle genanskaffelsesomkostninger og de potentielle fremtidige krediteksponeringer udgør eksponeringsværdien.

I forbindelse med koncernens fastsættelse af den tilstrækkelige basiskapital holdes kapital svarende til 8 % af den positive markedsværdi af derivaterne.

I selskabernes bevillingsproces og i den almindelige engagementsovervågning tages der højde for den beregnede eksponeringsværdi, således at det sikres, at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

Værdien af koncernens samlede modpartsrisiko opgjort efter markedsværdimetoden for modpartsrisiko, jf. kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 16, punkt 8-12.

Modpartsrisiko med vægt	Positiv bruttodagsværdi af finansielle kontrakter efter netting	Den samlede eksponeringsværdi af modparts- risiko opgjort efter markedsværdimetode
<i>i 1.000 kr.</i>		
Modpart med risikovægt 20 %	9.603	22.046
Modpart med risikovægt 75 %	37.794	42.687
Modpart med risikovægt 100 %	1.969	2.083
Modpart med risikovægt 150 %	57	196

Faaborg, den 15. februar 2011